

Etika in vrednote v Vrtcu Litija

■ **Vida Žontar** je že več kot 30 let vzgojiteljica, od tega deset let v Vrtcu Litija. Vrednote, ki so ji pomembne, skuša prenašati na otroke, pri tem ji je v pomoč program Etika in vrednote. V Vrtcu Litija ima nalogo 'varuha etike in vrednot'.

V Vrtcu Litija smo že tretje leto vključeni v nacionalni program Etika in vrednote v vzgoji in izobraževanju, ki ga pod okriljem SAZU vodi Inštitut za etiko in vrednote Jože Trontelj.

Program temelji na prepričanju, da je dolgoročno stabilna in srečna lahko le družba, ki je osnovana na etičnih standardih ter njim ustreznih vrednotah in znanju. Glavni cilj programa je večja integracija vrednot v vzgojne cilje; le-te so bile namreč pred časom v veliki meri izločene iz vzgojno-izobraževalnega sistema.

Etično vprašanje ni le stvar posameznikov, temveč celotne družbe. Vrednote je treba privzgojiti, kar je dolgotrajen proces. Pomembni temelji se postavljajo že v vrtcih in šolah. Program *Etika in vrednote* nam pri tem pomaga, saj šolam in vrtcem ponuja vrsto orodij za spodbujanje in utrjevanje etičnih načel v vzgojno-izobraževalnem procesu ter za krepitev kompetenc vzgojiteljev in učiteljev.

V teh letih smo v okviru programa tako namenili več pozornosti desetim vrednotnim domenam, ki smo jih poglobljeno vključevali v vzgojno-izobraževalno delo. Zavedamo se, da etike in vrednot ni mogoče privzgojati z besedo, temveč predvsem z zgledom, zato je dober zgled naša skupna odgovornost. V letošnjem šolskem letu smo pomen vzgojiteljevih vrednot v vzgojnem procesu zapisali med prednostne naloge vrtca, v vrtcu pa pogosto gostimo zanimive goste z različnih področij delovanja, ki so zaradi svojega življenja in dela tudi naši vzorniki.

Dobrohotnost, sočutje in prijaznost skozi celo leto

V božično-novoletnem času smo izrekli mnogo lepih misli in želja. Največkrat si izrekamo želje po zdravju, sreči in zadovoljstvu, celo v želji po materialnih dobrinah se običajno skriva le hrepenenje po sreči, dobroti in ljubezni. Zdi se, kot da smo v pra-

zničnem času bolj naklonjeni vrednotam, ki jih sicer vsak od nas nosi globoko v sebi, naše vsakodnevno ravnanje pa pogosto ni usklajeno z našimi etičnimi načeli.

Prav v predprazničnih dneh smo začeli z modulom *Humanost*. Ta vrednotna domena združuje mnoge temeljne vrednote, pomembne za bivanje v vsaki skupnosti: svobodo, ljubezen, strpnost, prijaznost, dobrotu, upanje, optimizem, človeško dostojanstvo; odlično izhodišče za načrtovanje decembrskega dogajanja.

Dejavnosti v vrtcu so namreč tudi v prazničnem času skrbno izbrane in načrtovane. Kot protiutež hitremu tempu, zunanjemu blišču in potrošništvu sodobne družbe si prizadevamo, da z lepimi skupnimi doživetji in v prijetnem sobivanju oplemenitimo praznike in jih napolnimo z vsebino. December je v enoti Najdihojca potekal v ustvarjalnem vzdušju in prijetnem druženju, ob vsem dogajanju pa so se otroci znali tudi umiriti, prisluhniti tišini in drug drugemu. K medsebojni pomoči, izkazovanju drobnih pozornosti in prijaznosti so jih nagovarjale mnoge načrtovane dejavnosti, zgodbe in pravljice, pogosto pa čisto vsakdanje in naključne situacije. Mlajši otroci so naučili novo pesmico starejše otroke, starejši otroci so mlajšim ponudili pomoč na prehodu in pri oblačenju. Nihče namreč ni tako velik, da ne bi potreboval pomoči, in nihče tako majhen, da je ne bi mogel ponuditi, je dejal že modri kralj Salomon.

Tudi obisk decembrskih dobrih mož je bil za otroke spodbuda k dobroti, hkrati pa povabilo, da se med seboj vsak dan v letu obdarujejo z dobrim dejanjem, objemom, nasmehom, prijaznim pozdravom.

Prijaznost rodi prijaznost, zato so se prijetna doživetja kar vrstila. Večerni pohod z lučkami je bil za otroke in starše lepa priložnost za

Foto: Alenka Veber

skupno druženje, ki ga bodo lahko shranili med svoje najlepše spomine. Iskrice v otroških očeh so se lesketale tudi potem, ko je sij svetilk že ugasnil, in toplina v srcu je ogrela sicer mrzel zimski večer.

Na obisk smo povabili naše sosede – prvošolčke iz OŠ Litija. Skupaj smo si ogledali igrano predstavo strokovnih delavk vrtca in običajno dopoldne je dobilo prazničen obraz.

Otroci starejše skupine so obiskali oskrbovance v Socialno-varstvenem centru ŠMELC. Skupaj so izdelovali okraske, s katerimi so polepšali prostore naših starejših občanov, s prijetnim medgeneracijskim druženjem pa so drug drugemu popestrili dan.

Člani Tamburaškega orkestra Šmartno in učenci Glasbene šole Litija - Šmartno so naše praznovanje obogatili z glasbo. Hvaležni smo jim, da so bili pripravljeni z nami deliti svoje talente, dragocen čas in pozitivno energijo.

V Vrtcu Litija si želimo, da bi vrednote, kot so sočutje, empatija, dobrohotnost in prijaznost, spet našle svoje mesto v naši družbi, a ne le v prazničnih dneh, pač pa vse dni v letu.

Strokovni delavci vrtca verjamemo, da nam bo z vztrajnim in odgovornim delom te vrednote uspelo prenesti na otroke, ki bodo čez nekaj let ustvarjalci naše prihodnosti. To je pot, da želje, ki smo si jih izrekli v teh dneh, postanejo resničnost, naše skupno bivanje pa lepše in bogatejše. ◀